Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneber, în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Bucuresci: Agence Havas, Succursale de Roumanie; în Hamburg: Karolyi & Liebmann.
Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔR DE DUMINECĂ 51)

„Gazeta“ iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 279.—Anul LVIII. Brașov, Duminecă, 17 (29) Decemvre 1895.

Un cuvênt cetitorilor noștri.

Brașov, 16 Noemvre v.

Peste puține dile se împlinesc doi spre-dece anĭ, de când *„Gazeta Transilvaniei“*, care întră acuma în anul al 59-lea al esistenței sale, a început sĕ apară în tóte dilele, și vor fi șépte anĭ, de când gazeta de Duminecă iese cu cuprins îndoit, politic-literar, întocmită fiind pentru trebuințele poporului țĕran.

In timpul acesta de doi-spre-dece anĭ multe s'au întêmplat în viéța nóstră națională, multe au trecut peste capetele nóstre. Neamul nostru a avut sĕ îndure grele lovirĭ și prigonirĭ, de carĭ n'am fost ferițĭ nicĭ unii.

Dér orĭ și câte am trebuit sĕ suferim orĭ cât de grea și aprópe desperată ni s'a părut de multe-orĭ lupta, noi nu ni-am dat îndĕrĕt nicĭ-odată, n'am șovăit nicĭ o clipită. Chiar și în cele mai grele împrejurărĭ, când sta față cu ura neîmpăcată a dușmanului, și de altă parte cu patimele rele și cu rĕtăcirile celor din sînul nostru, „Gazeta Transilvaniei“ a sciut sĕ țină sus stindardul nostru național, curat și nepătat, cum ni l'au lăsat moștenire vrednicii noștri înaintașĭ.

Nicĭ-odată, de când luptăm pentru limbă și naționalitate pe pămêntul acesta străvechiŭ, n'a fost poporul nostru românesc, n'a fost onórea lui națională mai mult cercată ca în anii din urmă; nicĭ-odată nu s'au ridicat mai multe ispite și nu s'au pus mai multe curse pentru a sdruncina încrederea și a slăbi legătura de frăție între noi.

Dér în mijlocul tuturor ispitelor și a patimelor personale deslănțuite organul nostru a stat nemișcat și a rĕmas neclintit în apĕrarea conscientiósă a marilor interese ale românismului.

Multe ceasurĭ amare ni-au cășunat aceste frămêntărĭ în lupte, mai amare decât ar puté fi chiar pânea celui condamnat la ocne. Mare de tot a trebuit sĕ fiă adese-orĭ abnegarea nóstră, când trebuia sĕ ne impunem atâta reservă, chiar cu privire la unele revoltătóre fapte sĕvêrșite în paguba solidarității și a moralului nostru național, trebuia sĕ ni-o impunem pentru-că în fața nóstră se afla — dușmanul comun.

Am sciut sĕ ne stăpânim și atuncĭ, când acésta trebuia sĕ-o facem chiar cu sacrificarea intereselor fóiei nóstre, ni-am ținut ca bărbațĭ adevĕrațĭ, și astădĭ avem simțul, că „Gazeta Transilvaniei“, e mai tare și mai neclintită ca orĭ și când, ca și o stâncă, de care s'a frânt tótă furia valurilor sbiciuite de vijeliile mării turbate.

Simțul acesta de propriă tăriă și demnitate însĕ nu ne dă și liniștirea, că în viitor nu vom mai avé sĕ facem aceleașĭ esperiențe triste, orĭ chiar încă mult mai triste.

Rĕul, ce s'a ivit în mijlocul nostru, și pe care l'am combătut, pe cât cu putință ni-a fost, în mod cinstit și desinteresat, nu numai că nu este încă stêrpit, dér pe alocurea s'a încuibat și a prins rădĕcinĭ mai afunde, decât ne am temut vre-odată.

Prin urmare, pe lângă năvala ce-o dă asupră ne dușmanul limbei și al naționalității nóstre, avem sĕ stăm față încă și în viitor cu cei ce turbură pacea și legăturile sfinte frățescĭ în tabĕra nóstră, cu cei ce se fac într'o mĕsură mai mare orĭ mai mică, într'un chip séu într'altul unélta străinilor, códă la toporul dușmanilor românismului.

Mult a luptat în timp de mai bine de-o jumĕtate de veac acéstă gazetă românéscă pentru binele neamului, pentru drepturile și libertățile opiniei românescĭ. Și cu tóte astea simte că abia a întrat în luptă, că încă de aicĭ încolo se ivesce pentru ea cea mai mare și mai gravă datoriă.

Este datoria de a veghia, ca în mijlocul nesfîrșitelor încercărĭ și prigonirĭ, *sĕ nu slăbéscă credința și cinstea națională a Românului.*

Campania Memorandului s'a încheiat de mult și ce a adus ea după sine vedem și simțim cu toții de ajuns.

Décă în urma ei s'au îndoit prigonirile și décă, cu tótă grațiarea condamnaților în procesul cel mare dela Clușiu, nu s'a schimbat nimic în starea asuprită a poporului nostru, acésta n'are sĕ ne îngrijéscă așa de mult și nu póte de loc sĕ ne descurageze, Din contră, voind sĕ ajungem la ținta nóstră, trebue sĕ fim pregătițĭ la prigonirĭ încă și mai marĭ, încă și mai înverșunate.

Ceea ce însĕ trebue sĕ ne împle de îngrijire pentru viitor sunt neînțelegerile, este disordinea și neîncrederea, ce s'au lățit în șirurile luptătorilor noștri sub influința așa numitei politice a Memorandului.

Ceea ce trebue sĕ ne neliniștéscă adênc este amorțéla, ce a cuprins întregul nostru partid național, de când cu ordinațiunile volnice ale ministrului Hieronymi, îndreptate în contra organisației și a esistenței lui.

A cerceta conscientios causele acestor rele și neajunsurĭ și a stărui pentru vindecarea și delăturarea lor, a fost și este una din problemele de căpeteniă ale diarului nostru, căcĭ numai astfel vom puté spera vre-odată la o schimbare favorabilă în viitor.

Dér nu este numai umbră, ci este și lumină în viéța nóstră nĕcăjită, care ne face sĕ deosebim umbra cu atât mai bine.

Și acéstă lumină o revarsă în calea stăruințelor nóstre curatul și nestricatul simț național și iubirea de jertfă pentru binele neamului, ce se manifestă atât de puternic pretutindenĭ în sînul poporului român.

Simțul național și iubirea de jertfă formézā columna cea tare și nerĕsturnabilă, ce susține întréga clădire a vieței nóstre naționale. La acest simț și la acéstă iubire de jertfă a cetitorilor noștri apelăm și noi, când venim a-le cere sprijinul, de care avem lipsă, ca sĕ ducem în împlinire gréua problemă, ce-o avem aicĭ, în creerii Carpaților, ca diar național independent.

O lecțiune celor slugarnicĭ.

Din comuna Bogiu, în comitatul Solnoc-Dobêca, li-se împărtășesce foilor ungurescĭ vestea despre o nouă „bravură patriotică“, sĕvîrșită de slujbașii ungurescĭ în contra Românilor.

De astă-dată însĕ nu mai e vorba de șcóle, nicĭ de învĕțătorĭ, nicĭ de alte aședăminte de cultură națională ale nóstre, pe carĭ ne-am dedat a-le vedé dilnic încălcate și batjocurite de slujbașii ungurescĭ, ci vorba e acum de-o simplă petrecere cu dans, la care s'au întrunit Ungurĭ și Românĭ, ca sĕ-șĭ petrécă și sĕ se ospeteze împreună „ca frațĭ“.

Scim, că din partea Maghiarilor s'a dis de multe-orĭ, că cea mai nemerită cale pentru de-a câștiga inima și încrederea popórelor nemaghiare ar fi calea *socială*, ca adecă Ungurii sĕ caute tóte ocasiunile pentru de-a se vîrî prin societățile nóstre și a se arăta prietenoșĭ față de noi, întîmpinându-ne pretutindenĭ cu vorbe frumóse și lingușitóre. Mai ales fostul ministru Hieronymi îșĭ făcuse chiar un program din acéstă apucătură viclénă, la care voia cu tot prețul sĕ dedea pe Ungurii sĕi.

Ei bine, sĕ vedem dér, cum sciu Ungurii sĕ „câștige“ inima Românilor pe cale socială și în ce mod sciu ei sĕ arate față de noi dragoste,

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Rĕsbunarea lui Traian Șoimul.

(Poveste culésă din Munții Bănatului Timișan).

De Petre Brosteanu.

Era pe la an. 1843. Pe atuncĭ trăia la Vălenĭ, un sat la pólele munților bănățenĭ, un codrean, cu numele Traian Șoimul, un bărbat cam de 26 anĭ, crescut ca bradii munților, isteț și ager, cât ți-se ridîca inima în sîn, când priveai la dênsul.

Dér nicĭ nu era mirare, că era așa de mândru și voios, căcĭ avea pe lângă sine o puiculiță de muerică, Măriόra, care par'că a facut'o Dumnedeu anume pentru un bărbat, cum era Traianul nostru. Cam de o statură mijlociă, gingașă ca o flóre, cu o fire plăcută și sprintenă la față, cu perul ei crețuliu și laiu, sci, când o vedeai îțĭ venea sĕ tai calul pe lângă ea.

Se înțelege de sine, că toțĭ bărbații mai chitioșĭ din sat pismuiau pe Traian pentru nevasta lui frumușică. Dér lui nicĭ că-i păsa, se scia iubit de Mariόra lui, de alte lucrurĭ el n'avea nicĭ o grijă. Pe urmă sciind toțĭ, că cu Traian nu se póte face glumă, căcĭ el era atât de voinic încât o luà cu trei dintre ei la bătaiă, se lăsară de el și de Mariόra lui și-i deteră pace, afară de pândarul pădurilor de acolo, cu numele Solomon Baltă, care póte îșĭ închipuia, că el, ca mai marele lui Traian, dór nu va întêmpina atâtea piedecĭ. El nu încetà de-a umbla și de-a urmări pe Măriόra cu vorbe dulcĭ și frumose, dér tóte înzadar.

Pândarul nostru, vĕdênd, că cu buna nu póte sĕ-șĭ ajungă scopul, se puse mai pe urmă pe amenințărĭ; începù a nĕcăji pe sĕracul Traian, încât acesta nu mai avea nicĭ pace, nicĭ odihnă. Mai la urmă, sci cum sună disa Românului: „Olul merge la fântână până se sparge!“ Așa și aicĭ lucrurile merseră o vreme cum merseră, la urmă însĕ se înfundară.

După multe pîrîturĭ Traian ajunse la urmă sĕ fiă judecat la pedépsă trupéscă, după cum era obiceiul pe atuncĭ de-a îndrepta tóte cu bățul. Stăpânii noștri feudali dinainte de 1848, fată cu carĭ trebuia sĕ-țĭ iai pălăria de pe cap de câte-orĭ treceai pe lângă locuința lor, credeau, că numai cu bătaia poțĭ îndrepta pe „prostul de Român“, cum ne numiau ei.

Așa o păți sĕracul Traian! Inzadar se jura, că e nevinovat, că nu e alta în joc, decât pisma pândarului; înzadar s'a sculat satul întreg pe partea lui, stând bun pentru el și mărturisind, că nu este om mai cinstit și de omeniă în sat ca Traian; înzadar tóte acestea, ei îl osândiră, cum disei, la pedépsă trupéscă.

Apoi ce vrei? Pe atuncĭ âmbla bastonul între Românĭ, cum âmblă bănița în vremea secerișului... Nimenĭ nu era scutit și cruțat de pedépsa trupéscă, nu se ținea sémă nicĭ de vêrstă, nicĭ de secs, tóte se guvernau cu bastonul: cătana și negustorul, junele și bĕtrânul încărunțit, fete și neveste: toțĭ erau supușĭ acestei pedepse rușinătóre. Astădĭ s'au mai înblândit năravurile „Domnilor“, căcĭ totușĭ nu mai bat așa pe stradă, și décă o mai fac, o fac pe ascuns. Pe vremea d'atuncĭ însĕ se esecutau bătăile afară în fața lumii. Traian fù osândit. S'a dat ordin se 'i se aplice pedépsa; însĕ a osândi era mai ușor, decât a pedepsi. Traian era un fecior puternic și plin de curaj, încât nu era cu putință a-l duce pe bancă cu una douĕ. Se începù o luptă între el și între plăiașĭ, carĭ din rĕsputerĭ se munciau sĕ învingă pe Traian.

Dér Traian se scuturà de-odată de plăiașĭ ca de nisce cățel și îndreptându-se către judecătorĭ, le dise:

— „Eu nu mĕ voi supune la rușine de voiă bună; mai bine mort, decât cu rușine în spate. Décă însĕ sórtea vitregă totușĭ mĭ-ar fi așa, ca sĕ fiu pedepsit atât de greu, pe lângă tótă nevinovăția mea, numai din pricina și după pîrîturile unui nemernic și mișel, atuncĭ sĕ scițĭ, că nedreptatea acésta strigătóre la ceriu, mi-oiŭ rĕsbuna-o după cum sciu eu.-.“

— „Ah, tu blăstĕmatule, vrei încă sĕ ne și amenințĭ! Aștéptă că-țĭ arătăm noi ție!... Apucați-l încă odată, zăvodilor!“

Se repediră plăiașii 6 la numĕr și umiliră pe Traian. ..

Traian îșĭ primi pedépsa, a fost apoi liberat, pășì sĕ se scóle de pe bancă și sĕ plece la ale sale; înainte de-a pleca mai aruncà o privire lungă-lungă asupra judecătorilor sĕi, par'că ar fi voit sĕ-șĭ întipăréscă bine fețele și figura lor pentru a-i

fiă măcar şi numai o dragoste făţarnică. Casul petrecut ḑilele acestea la Bogiu ne dă în privinţa acésta un esemplu strălucit. Lucrul, după cum aflăm din foile unguresci, s'a petrecut adecă ast-fel:

Inainte cu câte-va ḑile se dase în acea comună o petrecere, la care luară parte şi Românî şi Ungurî. Românii voiră sĕ danseze cu astă ocasiune şi obicînuitul nostru joc naţional „Căluşerul", spre care scop câţî-va tinerî îmbrăcară costume naţionale. Ungurii considerară acest lucru ca o „demonstraţiă", ba solgăbirĕul, care încă era de faţă, provocă pe Românî sĕ nu „demonstreze" şi declară, că el nu póte lăsa sĕ se jóce „Căluşerul". Vedî bine, Românii n'au putut sĕ se supună acestei provocărî neghióbe şi trecură peste ea la ordinea ḑilei. Dér ce sĕ vedî? Când tinerii căluşerî se presentară în sală, la un semn dat de solgăbirĕu, *gendarmii cu baionetele pe puşcă intrară în sala de joc, pe tinerii românî îmbrăcaţî în costume naţionale ii luară între baionete şi-i scóseră afară din sală.*

Acesta este pe scurt faptul, după cum îl găsim descris în foile unguresci. Nu ni-se spune anume, décă petrecerea a fost arangiată de Românî, orî de Ungurî, orî póte că ea a fost arangiată şi de unii şi de alţii, avĕnd un caracter mixt. Orî cum ar fi fost însĕ, întêmplarea dela Bogiu ar puté servi ca o bună lecţiune pentru toţî acei Românî, carî n'au învĕţat încă a cunósce, ce însémnă pentru noi în timpul de adî amestecul în societatea contrarilor.

Orî cât de vicléna ar fi politica acelora dintre Maghiarî, carî cred, că calea cea mai potrivită pentru de-a ne înşela şi ademeni ar fi calea socială, ea de-ocamdată nu va puté duce la nicî un scop, căcî — după cum dovedesce şi casul dela Bogiu, — ura şi rĕutatea faţă de Românî este adî mult mai înrădĕcinată în inimele contrarilor noştri naţionalî, decât sĕ şi-o mai pótă făţări, fiă şi numai pentru anumite ocasiunî.

Dér décă asa stă tréba, décă în atingerile nóstre cu compatrioţii maghiarî şi maghiaronî întêlnim la fiăcare pas duşmanî, spionî, denuncianţî, carî caută sĕ-şî câştige pâne intrând în graţia celor de sus prin batjocurirea şi pângărirea nóstră: întrebăm, cum se mai pot găsi Românî, carî sĕ dorescă societatea Maghiarilor şi a maghiaronilor? Ce lipsă au avut Românii dela Bogiu, ca sĕ învite pe Maghiarî la petrecerea lor? Orî, — de cum-va acea petrecere a fost arangiată de Maghiarî, ceea ce mai cu greu credem, — ce-au avut Românii sĕ caute la ea? Nu sciau ei óre, că locul de petrecere al Românului nu póte fi între contrarii neadormiţî ai naţiunei nóstre?

Slăbiciunea unor slugarnicî din mijlocul nostru, carî tóte ocasiunile le întrebuinţéză pentru a face plăcerea şi a se linguşi cutărui şi cutărui slujbaş unguresc, ni-au adus multe loviturî. Românii ar trebui sĕ pună la regulă pe ast-fel de nemernicî, căcî ei introduc pe spionî în societăţile romănescî şi deschid astfel calea, ce duce la ruşine şi scandal.

Revista politică.

Disolvarea camerei deputaţilor. Diarul din Budapesta *„Magyarország"*, cu tóte că e combătut din partea organelor guvernului, afirmă cu tótă positivitatea, că *disolvarea camerei ungare póte fi privită deja ca fapt împlinit, şi că nouĕle alegerî se vor face deja în luna Februarie 1896.* Numitul diar ḑice, că pe Banffy îl silesce la acésta însa-şî partida guvernamentală, care voesce, ca înainte de începerea sĕrbărilor milenare sĕ fiă isprăvite alegerile de deputaţî. „Magyarország" spune, că e informat din isvorul cel mai sigur, că terminele diferite deja sunt ficsate cu cea mai mare precisiune, şi raportele fişpanilor sunt sosite deja în ministerul de interne. Desideriu Perczel sĕ fi provocat înainte cu câte-va ḑile comitetele electorale centrale, ca acestea numai decât sĕ aşterná *conspectele alegĕtorilor pentru a. 1896*

Evenimentele în Turcia. Armenii revoluţionarî, în numĕr de aprópe 12.000, au ţinut ocupat oraşul *Zeitun* până mai ḑilele trecute, când armata turcéscă, cum anunţă *„Oficiul Reuter"* şi *„Agenţia S'efani"*, după o blocadă de aprópe două sĕptĕmânî *au cucerit oraşul Zeitun*, şi prin acésta este nimicit cuibul de frunte al agitaţiunilor armenescî. Organele oficiale turcescî anunţă, că prin provincii au încetat cu totul masacrele, şi în cele mai multe părţî se procede la pacificărî. Diarul engles *„Times"* anunţă, că Lunia trecută s'au distribuit prin Constantinopol nisce ţîdule, în carî se afirma, că în una din ḑilele viitóre *va fi detronat Sultanul.* In urma acésta s'a lăţit aşa o mare panică prin Stambul, încât mai ales juvelierii şi-au ţinut prăvăliile închise aprópe tótă sĕpmâna.

Adresa Camerei române.

Proiectul de adresă al Camerei la discursul tronului a fost cetit în şedinţa de Marţî de d. raportor M. Pherekyde. El este de următorul cuprins:

Sire,

Prima datoriă a Adunărei deputaţilor, alésă în urma apelului ce Majestatea-Vóstră a adresat ţĕrei, este de-a aduce Regelui espresiunea respectului, a iubirei şi a devotamentului naţiunei.

In criza deschisă prin demisiunea cabinetului precedent, Majestatea-Vóstră, voind sĕ feréscă ţéra de frământărî dăunătóre şi zadarnice, a chemat la guvern partidul naţional liberal, încredinţându-i, în primul rĕnd, misiunea de-a asigura liniştea şi libertatea în alegerî. Suntem fericiţî sĕ arătăm Majestăţei-Vóstre simţimintele de adêncă mulţumire ale ţĕrei intregî, că s'a garantat tuturor liberul exerciţiu al dreptului de vot, dreptul cel mai de căpetenia al cetăţenului. Representanţiî liberi aleşi ai ţĕrei, ne strîngem în jurul Tronului cu dorul de-a consacra forţele vii ce le găsim în mandatul nostru la studiul nevoilor şi la asigurarea intereselor naţiunei.

Am audit cu mândriă constatarea făcută de Majestatea-Vóstră, că silinţele neîntrerupte ale naţiunei îşî dau rôdele lor, şi că regatul român, cu tóte greutăţile de învins, se bucură în ochii lumei de încrederea şi de consideraţiunea tuturor.

Păstrarea relaţiunilor de bună prieteniă cu tóte statele este viu dorită de naţiunea întrégă; ea primesce cu bucuriă afirmarea Majestăţei-Vóstre, că solicitudinea marilor puterî pentru menţinerea păcei îi asigură putinţa de a-şî urma desvoltarea în linişte.

Sire,

Imbunătăţirea treptată a organisărei nóstre judecătoresci este aşteptată de Ţară. Vom studia revizuirea anunţată a judecătoriilor de pace şi vom începe cu plăcere lucrarea nóstră prin o reformă care interesézá, în primul rĕnd, partea cea mai numĕrósă a populaţiunei.

Mai cu sémă în privinţa administraţiunei sunt multe progrese de realizat: ne vom ocupa cu o deosebită atenţiune de legile anunţate pentru a satisface cerinţele de descentralisare ale Constituţiunei, şi a garanta în mod eficace administraţiunea judeţelor şi a comunelor.

Dificultăţile carî au avut o înrîurire defavorabilă asupra celor două din urmă budgete, vor face obiectul unei amĕnunţite şi scrupulóse cercetărî. Vom căuta sĕ restrîngem cheltuelile Statului sporite peste mĕsură, şi vom da concursul nostru guvernului Majestăţei-Vóstre pentru a restabili, prin evaluărî exacte a veniturilor şi economii înţelepte în cheltuelî, echilibrarea complectă şi reală a budgetului Statului.

Reducerea şi transformarea dărei căilor de comunicaţiune şi desfiinţarea taxei de patru lei, prevĕḑută de legea clerului mirean, sunt îmbunătăţirî imperios reclamate de echitate, şi vor fi primite cu recunoscinţă de Ţéra întrégă.

Invĕţământul public este obiectul unei solicitudinî speciale a nóstră: suntem fericiţî, că vom putea, chiar în sesiunea actuală, începe lucrarea privitóre la instrucţiune cu modificarea legei învĕţământului primar.

Cu privire la interesele populaţiunei rurale, am salutat cu bucuriă anunţarea legei, care va uşura modalitatea plăţei datorită pentru cumpĕrarea a loturî micî de pământ.

Darea în circulaţiune a podului peste Dunăre a încoronat opera începută acum un-spre-ḑece anî. Infiinţarea unui port sigur şi îndestulător la Constanţa va da utilitatea ei practică acestei însemnate lucrărî, asigurând ţĕrei, conform concepţiunei iniţiale, marile folóse ale navigaţiunei maritime.

Vom da sprijinul nostru pentru complectarea reţelei căilor nóstre de comunicaţiune şi nu vom lipsi de-a studia de aprópe tóte mĕsurile de luat, pentru ca ele, dând satisfacere cerinţelor industriei şi comerciului, sĕ devină un factor puternic al prosperităţei generale.

Ţara a făcut tot-déuna bucuros tóte sacrificiile care 'i s'au cerut pentru apărarea ei. Majestatea-Vóstră póte fi sigură de solicitudinea cu care vom da concursul nostru guvernului pentru tóte propunerile menite a complecta armamentul sĕu a întări şi îmbunătăţi situaţiunea armatei.

Sire,

Suntem animaţi de-o vie dorinţă de-a da soluţiunea cea mai bună tuturor cestiunilor aduse în studiul nostru, geloşî de-a îndeplini în conscinţă datoria ce-o avem către Ţară, şi ne vom consacra tótă munca la studiul nevoilor ei, avĕnd, ca şi Majestatea-Vóstră, o singură preocupare: înflorirea scumpei nóstre Românii.

Sĕ trăiţî, Sire!

Sĕ trăiască M. S. Regina!

Sĕ trăéscă Augusta Familie Regală!

Raportor, **M. Pherekyde.**

Noul şematism militar.

Ḑilele trecute a apărut noul şematism militar pentru armată şi marină pe anul 1896.

In acel şematism se ḑice în introducere, că sunt aprópe 30 de anî de când monarchia austro-ungară se bucură de pace. Luptele din Bosnia şi Herţegovina dela 1878, şi rescólele dela 1869 şi 1882, ce e drept, au întrerupt pe câte-va lunî acéstă periodă de pace, dér în viéţa politică a unei marî puterî europene, intre-

---

cunósce şi de altă-dată, şi apoi plecă d'aci...

*

A plecat, dér acasă nu a ajuns, nicî pe Măriόra de-atuncia nimenî nu a mai vĕḑut'o. Unde s'a fi dus? Nimenî nu scia, nimenî nu a putut sĕ spună... S'a perdut, fără de-a lăsa vre-o urmă după sine! A perit!...

Precum tóte în lume sunt trecătóre, aşa şi întêmplarea acésta începù mereu a-se perde din pomenirea ḑilnică, şi a trece în rĕndul poveştilor, încât după câteva lunî nimenî nu mai amintia de ea. A fost uitat Traian cu tot, cu Măriόra lui şi cu pedépsa suferită...

Intr'una din ḑilele de vară, cam către séră, vine la păndarul Solomon un codrean şi-i spune, că colo sus pe muntele Sisman, nu departe de „moşandra cu crucea" ar fi vĕḑut un vênător străin, necunoscut, tocmai în momentul, când a împuşcat o căprióră.

Solomon îndată se puse în mişcare, plecând spre locul arătat, „ca sĕ pună mâna pe vênătorul străin", cu omul, care-i făcuse arătarea; mai luă încă un codrean cu sine, şi aşa plecară toţî trei spre munte. Locul numit la „moşandra cu crucea" era cam departe dela Vălenî. Nicî că ajunseră la pólele munţilor, când se şi făcù nópte. Nu gemă însĕ acésta pe gonitorî, căcî acuşî răsare luna, ḑiceau ei, şi apoi codrenii erau dedaţî a călători şi nóptea spre acele locurî. Ei cunosceau tóte potecile şi locurile primejdióse. Se suiră sus, şi tot mai în sus. Cufundaţî în gândurî ei mergeau în deplină tăcere. în cât credeai, că ar călĕtori nisce nălucî, şi silindu-se sĕ ajungă la vêrful muntelui...

Inainte de a ajunge la moşandra cu crucea, ei trebuiau sĕ trécă printr'o strâmtóre cam lungă între stâncî, pe unde abia un om putea sĕ străbată fără pericol. Eşind apoi din strâmtóre, se vedea îndată, într'o depărtare de vre'o 60 paşî, pe o luncă mică; moşandra numită, avĕnd o cruce de lemn la vêrf.

Ómenii merseră în tăcere. Solomon Baltă înainte, codreanul după dênsul, éră în urma acestuia venia pîritorul; nóptea era lină şi fórte plăcută; nimic nu se auḑia; ca într'o tăcere adâncă părea pădurea amorţită. Incălţaţî cu opincî, nu auḑiau unul pasul celui-lalt. Spunênd pîritorul că locul unde a aflat pe străinul vênător era la vre-o 300 de paşî dincolo de moşandră, apoi siliind mai departe, că acuşî au sĕ trécă lunca moşandrii, ei mergeau în deplină linişte, trecură strâmtórea, şi — Solomon va fi făcut póte vre-o 10 paşî pe lunca adâncită într'o lucire fericită, — când de'odată aude o voce venind de-a dreptul dela crucea moşandrii, care-i strigă:

— „Stăi, câne de om, ce eştî, şi nu te mişca... Traian Şoimul îţî dă respuns sĕ-ţî facî de trei-orî cruce, ca sĕ te împacî cu Dumnedeu, pentru păcatele tale!... Grăbesce!... un!... doi... şi... bum!— Se descărcă o puşcătură, par'că ar fi fost eşită din stilpul crucii, ale cărei bubuiturî rĕsunară în tăcerea nopţii până în părţile depărtate ale munţilor uriaşî...

Solomon aruncă mânile prin aer, par'că ar fi voit sĕ se prindă de ceva; se plecă însĕ şi cădù la moment, de alungul.

Tótă întâmplarea se sevĕrşi atât de repede şi pe ne-aşteptate, încât codreanul, care păşi în urma lui Solomon, abia când 'l veḑù cădĕnd la pământ îşî veni în fire, şi-'i sări întru ajutor, dér ameţit, cum era, nu scia, ce sĕ facă. Se întórse după al treilea tovarăşî, ca sĕ-'l chieme, dér acesta era dispărut, par'că l'a înghiţit pământul...

Privind apoi spre moşandra, de unde venise puşcătura, vĕḑù o umbră omenéscă apropiindu-se de pădure şi perḑêndu-se şi ea într'ânsa...

*

Sosi anul 1848. De întêmplarea la moşandra cu crucea mai că nu se mai pomenea. Românii, gemând sub jugul apĕsător al domnilor de pământ, şi sĕtoşî de libertate, se sculară cu toţii contra celor nemiloşî. In Transilvania începură luptele sângeróse, carî mereu se lăţiau şi spre părţile banatice. Romănimea întrégă dela ţéra puse mâna pe arme şi se formă în legióne bine organisate.

prinderi militare și incidente de natura acésta apasă puțin în cumpénă.

Ce se ține de decorațiunĭ, dintre cei decorațĭ în a. 1870 pentru luptele din Sudul Dalmației mai trăesc numai 18 decorațĭ cu *Crucea militară pentru merite*, și 12 dintre aceștia sunt în pensiune. De când a murit arch'ducele *Albrecht* nu mai esistă nicĭ o persónă militară, care sĕ aibă *crucea mare a ordinului Maria-Teresia*. Apoi de present trăesce un singur *comandor* al acestui ordin, adecă F. Z. M. br. *Francisc Kuhn*, care tot-odată este și cancelarul bogatului și distinsului ordin *Maria Teresia*. Dintre 14 cavalerĭ tot ai acestui ordin mai servesc în activitate numai patru, adecă: *Appel, Fejérvary, Sterneck* și *Berchtolsheim*.

Numĕrul *medalielor de aur pentru vitejiă* de present este în armată și în marină de 80, al *medalielor marĭ de argint pentru vitejiă*, de 380, și al *medalielor micĭ de argint pentru vitejiă*, de 535.

Ca o schimbare importantă în ordinea rangului din armată este posiția F. Z. M-lui br. *Beck*; acesta adecă ca *„șef al statului major pentru întréga armată“* și ca organ al comandeĭ pré-înalte, urméză în rang imediat după *„comanda pré înaltă a Majestății Sale“*.

Mai departe, s'a făcut încă o inovațiune, adecă toțĭ oficerii superiorĭ și oficerĭ din statul major au o *listă comună de rang*, și astfel înaintările se vor face de acum înainte în tóte branșele militare într'o formă și după aceeașĭ normă.

SCIRILE ḌILEI.

— 16 (28) Decemvre.

O ordinațiune a ministrului de culte. D-l Wlassics a dat în ḍilele acestea o ordinațiune, în care sĕ dispune, ca învĕțătorii dela școlele poporale, carĭ voesc sĕ fiă aplicațĭ și în posturĭ secundare, pentru de așĭ face vr'un câștig lateral, înainte de tóte au de-a cere permisiunea și aprobarea comisiunei administratóre comitatense. Permisiunea li-se póte da respectivilor învĕțătorĭ, numai în acel cas, décă inspectorul școlar atestéză, că sunt zeloșĭ, îșĭ împlinesc conscienţios chiămarea și că împrejurările locale permit o astfel de ocupațiune. Recurse contra hotărîrilor comisiunilor administrative sunt de a-se înainta ministrului de culte și instrucțiune publică.

—o—

Camera advocațială din Clușiu face cunoscut, că ridică suspendarea dela praxa advocațială impusă la timpul sĕu advocaților românĭ Iuliu Coroianu și Dr. Teodor Mihalyĭ, osândițĭ în procesul Memorandului.

—o—

Un iubitor de ómenĭ. In sĕptĕmâna acésta a rĕposat în Bucurescĭ majorul Traian Cioran, Bucurescean desĕvêrșit. Majorul Cioran era una din cele mai simpatice figurĭ din cercurile capitalei române; despărțindu-se de acéstă viéță pe care a iubit'o atât de mult, a cugetat la cei desmoșteniți de sórte, lăsându-le tótă averea sa. Prin testamentul sĕu olograf lasă: Casele sale din calea Victoriei comunei Bucurescĭ, ca din venit sĕ se înzestreze fetele orfane și sĕ se ajute tinerii meseriașĭ începĕtorĭ; un legat de 10,000 lei ministerului de rĕsboiu, peutru spitalul militar; un alt legat de 6000 lei Societății „Ajutorul“ a clerului mirean din capitală. Faptele vorbesc mai presus de orĭ-ce laudă. Fiă-i țĕrîna ușóră și memoria binecuvêntată!

—o—

Emigranțĭ d'n Galiția. Din Viena se anunță, că alaltăerĭ au sosit acolo 362 țĕranĭ din Galiția, carĭ provĕḍuțĭ cu banĭ, dér fără pașapórte, voesc sĕ emigreze. Peste tot în timpul din urmă au început din nou a emigra fórte mulțĭ țĕranĭ din diferite provincii ale monarchiei, cu tóte că li-se fac tóte piedecile posibile, pentru de ai abate dela acésta.

—o—

Mórtea unui renumit nihilist rus. Din Londra se scrie, că un tren local a strivit pe emigrantul și nihilistul Sergius Stepniac. Nefericitul om după scurte chinurĭ murĭ. Stepniac, care se trage din o familiă fruntașă rusésca, în tinerețe a servit ca sublocotenent în armata din Rusia. Mai târḍiu a umblat tótă țéra și a lățit pretutindenea ideа revoluțiunii, și din causa acésta a fost arestat în an. 1878. Tot în acel an, a fugit din arest și pe stradă a pușcat pe generalul Medinzov. Stepniac a fugit într'o saniă afară la țéră. Cât-va timp locuise prin Elveția și Italia și mai târḍiu s'a mutat la Londra. Acĭ ținea prelegerĭ publice, eda broșurĭ politice și scria romane. După aceea împreună cu prințul Krapotkin și cu Felix Volhovszky au redactat fóia periodică: *„Free Russia“* în limba englesă și germană, din care multe mii de esemplare s'au distribuit prin Rusia. Inainte cu câțĭ-va anĭ scrise cartea: „Rusia subterană“, care a făcut mare sensațiă în întréga Europă. Nefericitul om a fost spiritul conducĕtor al emigranților rușĭ din Londra.

—o—

Călindarul Plugarului pe an. 1896, redactat de d-l *I. Georgescu*, se póte căpĕta dela Tipografia *„A. Mureșianu“* din Brașov cu prețul de 25 cr., (trimis cu posta 30 cr.) Dela 10 esemplare comandate de-odată, unul se dă rabat. E unul dintre cele mai bogate și mai eftine călindare românescĭ, cuprinĕnd material bogat atât economic, cât și literar, fórte variat și instructiv și de petrecere. E întocmit anume pentru trebuințele plugarilor, carĭ în acest călindar găsesc o călăuză credinciósă pentru tóte trebuințele lor.

—o—

Conventiculul în Brașov. Ḍilele acestea s'au vĕḍut prin orașul nostru câțĭ-va óspețĭ mai rarĭ, între ei și însurățeĭ, în frunte cu d-nii V. Mangra, Bogdan-Duică și Russu-Șirianul, cunoscuțiĭ meteorĭ „acreditațĭ“ pe firmamentul politicei românescĭ.

Lumea se aștepta la lucrurĭ marĭ, se șopteau multe pe icĭ pe colo, dér nimenĭ n'a fost în stare sĕ pĕtrundă în tainele acestui conventicul, care, se ḍice, s'a ținut sub președința protopopului Maier din Săliște și sub secretariatul lui Bogdan-Duică. Unde? — nu se scie, căcĭ cei venițĭ în Brașov s'au ferit a veni în atingere cu societatea română de aicĭ.

In privința lucrurilor „marĭ“, ce le-au plănuit ni-au venit la urechĭ următórele versiunĭ: Unii ḍic, că tótă alergarea în orașul nostru s'a făcut, pentru ca dnii Bogdan-Duică și Russu-Șirianu sĕ-șĭ dumerescă amicii asupra misiunilor lor la Peking-Londra-Paris-Bruxella, apoi la contele Zichy în Budapesta și mai ales asupra întrevorbirilor repețite ale d-lor cu d-l Jeszenszky, ce promiteau, că le vor destăinui „celor competențĭ.“

A doua versiune spune, că întâlnirea s'a întêmplat numai în hatîrul d-lui G. Bogdan-Duică, care credea, că pentru insultele verbale în restaurantul Ardeanu și bătăile de baston în redacția „Tribunei“, ce le-a primit dela d-l Augustini, sĕ capete absolnțiă dela un preot de mir, d-l Dr. Maier, și unul din cinul călugăresc, V. Mangra.

A treia versiune o vedem rĕspândită de foile unguresci, carĭ ne spun o istoriă despre secvestrarea „Tribunei“ din partea d-lui Dr. Rațiu pentru o pretențiă de 9000 fl. asupra d-lui T. Liviu-Albini, proprietarul nominal al fóiei. Sĕ fi fost vorba aicĭ de „detronarea“ lui Rațiu din causa acésta. Acum „Tribuna“ de aḍi reduce acéstă afacere pendentă la tribunalul din Sibiiu numai la o „afacere curată de drept privat“, fără „nicĭ o însĕmnătate națională“.

Ce-o fi adevĕr și ce nu din tóte acestea vom vedé, décă vom trăi.

SCIRĬ ULTIME.

Bucurescĭ 27 Decemvre. D. Em. *Culoglu* prefectul poliției capitalei Bucurescĭ, d-l *Năcescu*, directorul poliției și *toțĭ inspectorii poliţienescĭ* din capitală *șĭ-au dat aḍi dimisiile*. Motivul demisiunilor, se ḍice, că ar fi un conflict cu ministrul de interne d-l Fleva.

Petersburg, 27 Decemvre. In ședința festivă a reuniunii de binefacere slave, contele *Nicolau Ignatieff* ținu un discurs politic de importanță. In acest discurs Ignatieff enunciă, că Rușii, décă s'ar puté tracta asupra acestei cestiunĭ, s'ar esprima cu *inimă durerósă* asupra stării, în care se află *rudeniile lor din Ungaria și Galiția*.

Din România.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Bucurescĭ 15 Decemvre.

Cetitorii *Gazetei* vor găsi în cele ce voiŭ scrie aḍi și în numerile viitóre, espresiunea adevĕrată și nepărtiníă a evenimentelor politice și sociale din capitala României. Este interesul cetitorilor acestui vechiŭ și încercat organ de publicitate, ca în ceea-ce privesce pe frații lor din regat, sĕ afle realitatea celor întêmplate atât pe terenul politic și național cât și relativ la interesanta viéță socială și literară a Bucurescilor.

Acésta îmĭ va fi decĭ linia de conduită în tot ce voiŭ scrie.

*

De-ocamdată voi aminti ceva numai de viéța politică. Literatura, séu mai bine ḍis mișcarea literară pare a-șĭ continua somnul ei, supĕrător de altfel pentru generația tînĕră; icĭ și colo câte o *Carte de dragoste* — așa se intituléză acum antologiile — și încolo mai nimic. Despre mișcarea pe têrêmul social voiŭ vorbi cu altă ocasiune, după S-tele sĕrbătorĭ.

Viéța politică este mai viuă de când cu deschiderea Parlamentului. Mandatorii cei noi ai țĕrei sunt în deosebĭ obiectul discuțiunii din pressă și chiar din culoarele Parlamentului. Faptul, că deputații și senatorii n'au avut încă nicĭ timpul necesar, ca sĕ se cunóscă între ei, nemum sĕ între într'o discuțiă seriósă a vr'unei legĭ, mĕ dispenséză de a scrie aḍi mai pe larg despre Corpurile nóstre legiuitóre.

De când s'a deschis, Parlamentul se ocupă până acum numai cu alegerea diferitelor comisiunĭ. Mai târḍiu, după ce va începe discuția rĕspunsului la mesagiul Tronului, cred, că voiŭ avé de comunicat multe lucrurĭ importante, nostime și interesante. Și acest moment nu e departe, de óre-ce chiar mâne, Sâmbătă, discuția rĕspunsului la Mesagiu va și începe. Mai ales în ce privesce cestiunea națională mĕ voiŭ nisui de a fi interpretul fidel al celor spuse în Parlamentul țĕrii. Și, vai, multe, și bune și rele, se pot spune aḍi în marea cestiune națională!

Numĕrul oratorilor înscrișĭ la discuția mesagiului se urcă la vre-o 20, dintre carĭ 3 vor vorbi contra, și anume d-l *Alexandru Marghiloman*, fost ministru de justiţiă sub conservatorĭ d-l *Ionel Grădișteanu*, înflăcăratul naționalist, și *V. Epurescu*, deputatul Giurgiului.

Cu tot numĕrul neînsemnat de deputațĭ oposanțĭ, discuția promite a fi atrăgĕtóre, mai vêrtos că tinerii deputațĭ liberalĭ sunt porniți pe calea de a face oposițiă vechilor liberalĭ, ca Nae Dimancea, Săveanu, Chirițopol etc.

*

La Ruscanĭ, reședința prefecturei, de care se ține Vĕlenii, se concentrase inimicul și se întări pentru apĕrare. Comuna acésta este așeḍată pe valea rîului Ruscanĭ, dela care și-a luat și numele; e împrejurată jur în prejur cu délurĭ, carĭ erau acoperite cu grădinĭ și cu arăturĭ. Valórea locului din punct de vedere strategic era mai mult decât dubiósă, deórece atât orașul, cât și délurile dimprejur erau stăpânite de mai multe puncte din apropiere, așa că apĕrarea orașului se mărginea numai la apĕrarea délurilor; aceste perdute odată, de sigur cădea și orașul întreg în mânile vrășmașilor.

Tabăra Românilor era așeḍată lângă orășelul românesc Slatina vechiă. Insuflețirea între Românĭ era generală, toțĭ ardeau de dorul de-a se mĕsura cu dușmanul secular. Era aci o parte de infanteriă regulată, apoi grănițerii românĭ, ér partea mai însĕmnată consta din țĕranĭ înarmațĭ cu pușcĭ și cu cóse; décă întrebai pe țĕranĭ: cum cutéză ei sĕ mérgă la bătăliă armațĭ cu cósa, și sĕ se espună glónțelor, ei rĕspundeau, că deosebirea nu e tocmai așa de mare, căcĭ nu tótă pușcătura nimeresce, până când cósa taiă nesmintit unde ajunge. Și apoi Românul era dedat din vechime a se lupta la început cu mânile góle, apoi după învingere se înarma cu armele inimicului.

In tabăra Românilor se mai afla încă o sémă de cavaleriă, așa numițĭ *sercsanĭ*, cam 200 la numĕr; toțĭ încălecațĭ pe nisce cai de munte, micĭ, dér bine făcuțĭ și anume aleșĭ pentru călărit. In pitorescul lor costum, ca haiducii lui Tudor Vladimirescu, bine echipațĭ și înarmațĭ, ei formară o trupă deosebită și aveau chiămarea cea mai gingașe și grea: trimiterea și purtarea stafetelor, formau legătura neîntreruptă între diferitele corpurĭ, recunosceau posițiunile inimicului, observau mișcările acestuia și raportau despre tóte acestea; ei steteau în atingere nemijlocită cu inimicul, totdéuna espușĭ la pericolul vieței, și de aceea se și recrutau tot-déuna dintre grănițerii cei mai isteți, viteji și curagioșĭ.

Ajunseră scirĭ la Slatina, că inamicul dela Ruscanĭ dă mereu năvală asupra satelor române dimprejur, jefuind, prădând și lățind spaimă între Românii de pe-acolo. Consiliul militar hotărî în fine, sĕ dea o rótă spre acest cuib al inimicului, spre a-l respinge.

Cu comanda corpului de espedițiune se însărcină căpitanul de grănițerĭ Docan Virgil, dându-i se 4 companii de grănițerĭ, vre-o 3000 țĕranĭ legionarĭ și 30 de seresanĭ.

In ḍiua de 10 Octomvre 1848, când ajunsese corpul de espedițiune în apropiere de o óra de orașul Ruscanĭ, stătură pe loc și se statori planul de atac. Comandantul căpitan avênd trebuință de unele informațiunĭ mai de-apróре despre situațiunea locală a orașului, făcŭ întrebarea, décă se află cine-va, care ar cunósce mai d'apróре orașul numit.

Un corporal eșe din rêndul seresanilor și salutând milităresce, rĕspunde:

— Sĕ trăescĭ, domnule căpitan! Eu cred, că-țĭ pot servi cu informațiunile cerute.

Căpitanul privi la statura plăcută a caporalului, la fața lui seriósă melancolică și apoi întrebă mai departe:

— Cum te numescĭ, dragul meu, și de unde cunoscĭ tu Ruscanii mai d'apróре?

— Numele meu e Traian Șoimul, ér orașul Ruscanĭ îl cunosc de pe timpul, când am petrecut mai mulțĭ anĭ în acel oraș, înainte de-a întra în corpul seresanilor.

— Bine, décă e așa, atuncĭ tu rĕmâi lângă mine ca ordonanță și eu aștept sĕ-țĭ facĭ datorința ca un soldat brav și Român patriot!

— Sĕ trăescĭ, D-le căpitan! Voiŭ face tóte după consciința mea, dér așĭ avé o rugare.

— Spune, ce voescĭ!

— Te rog, d-le căpitan, ca ajungĕnd înaintea orașului și începĕnd lupta, sĕ mĕ lașĭ a mĕ însoți cu tiraliorii și a mĕ lupta cu dușmanĭ cum sciu eu. De mult am așteptat și tot aștept momentul de astăḍĭ, și ḍeu! n'ar fi nicĭ o nefericire mai mare

Un lucru pe care îl cred plin de interes pentru cetitorii *Gazetei* este numĕrul Românilor ardeleni stabilițĭ în România, carĭ fac parte din Parlamentul român.

Proporția este aceeașĭ ca și sub guvernul conservator.

In actualele Camere au fost aleșĭ următorii Românĭ ardelenĭ — ardelenĭ prin origine orĭ prin nascere:

1) *P. S. Aurelian*, unul dintre ceĭ mai bunĭ economiștĭ aĭ țĕriĭ. Bărbat distins și cu multă trecere în partidul liberal, d-l Aurelian a fost ales în înalta demnitate de președinte al Camereĭ.

2) *N. D. Moroianu* bancher, de origine din Săcele, lângă Brașov, a fost ales deputat la Bucurescĭ.

3) *Ión Bianu*, profesor (născut într'un sat de lângă Blașiu), deputat ales la Tecuciu.

4) *Ión Popescu*, fost profesor și director al școlei pedagogice (normale) din Bêrlad, ales deputat în acéstă localitate.

5) *Vasile Stefănescu*, comerciant în Turnu-Severin, de origine dela Rĕșinarĭ, a fost ales deputat la T.-Severin.

6) *V. P. Sassu*, mare neguțător de cereale, născut în Săcele, a fost ales senator la Brăila.

7) *Stroe Belo'scu*, tot din Săcele, profesor, a fost ales senator la Bêrlad. D. Beloescu este frate cu d-niĭ St. Beloiu și I. Beloianu, foștĭ deputațĭ sub conservatorĭ.

8) *G. Russu*, advocat, ales senator la Botoșanĭ.

Din aceștĭ 8 Transilvănenĭ*) au făcut parte din Parlament sub conservatorĭ numai d-niĭ P. S. Aurelian, V. P. Sassu, ca senatorĭ, și V. Ștefănescu, ca deputat.

*

In numĕrul viitor mai multe și maĭ interesante.

X. Y. Z.

*) D-l corespondent a trecut cu vederea, că — între Senatorĭ se mai află un bărbat distins, care este prin origine Ardelean: d-l *Titu L. Maiorescu*, alesul colegiuluĭ universitar din Bucurescĭ. Red.

Apel.

Membriĭ Societățiĭ de lectură, „*Inoc. M. Clain*“, a teologilor românĭ din Blașiu pentru a contribui după putință la îndestulirea lipseĭ simțite a cărților de cuprins religios din literatura nóstră, au tradus și edat încă în aniĭ trecuțĭ 2 opurĭ: „Epistole către un preot tinĕr“ și „Pregătire la mórte“. Nu e locul aicĭ, ca sĕ dăm o aprețiare amĕnunțită a acestora, amintim numai, că atât „Epistolele“ prin materia bogată referitóre la oficiul pastoral tractată într'un mod ușor plăcut și atrăgĕtor, cât și „Pregătire la mórte“ prin cuprinsul sĕu mângăitor și fórte nimerit ca material de predicĭ, devin óre-cum indispensabile pentru fiă-care preot.

Mai ales către Ven. Cler român adresăm deci acest apel cu rugarea, ca sĕ sprijinéscă și încuragieze acéstă pornire, care credem, — corĕspunde pe deplin atât scopuluĭ Societățiĭ nóstre, cât și spre a ámplé golul simțit în literatura nóstră bisericéscă.

Nu se intenționéză prin vinderea acestor opurĭ realisarea de câștigurĭ materiale, ci edarea după putință și a altora, de aceeașĭ valóre și tot atât de instructive, — despre ce asigurăm pe Ven. Cler român, déca ne va sprijini după cum sperăm.

Numitele opurĭ se pot procura dela Soc. de lect. Inoc. M. Clain în Blașiu și anume: „Epistole către un preot tinĕr“ 2 tonurĭ cu prețul de 1 fl. 50 scărit dela 3 fl. plus 10 cr. porto. „Pregătire la mórte“: broș. 80 cr. leg. lux 1 fl. 30 cr. plus 5 cr. porto.

Amintim încă la acest loc, că toțĭ aceĭ On. Domnĭ, carĭ își vor procura sus numitele opurĭ, vor primi gratuit frumósa istorióră a D-luĭ Bolanden „Duch muscălescu“, tradusă și edată de membriĭ Soc. nóstre de lect.

Blașiu, 26 Dec. n. 1895.

Pentru Societatea de lectură Inocențiu M. Clain.

Iacob Popa, pres. soc. *Valeriu Giurgiu*, secr. soc.

Literatură.

Memorii din 1848/49, de Vasile Moldovan. Sub titlul acesta au apărut încă în primăvéra anuluĭ 1895 scrierile luĭ Vasilie *Moldovan*, fost prefect de Legiune în 1848/49. Ele constituesc o broșură destul de voluminósă, format 8°, și de mare preț pentru literatura nóstră istorică asupra memorabililor anĭ aĭ revoluțiuneĭ din 1848/49. *Memoriile* sunt scrise într'o limbă românéscă ușóră, în stil atrăgĕtor narativ, și cu multă claritate, așa încât pot fi ințelese de oricare Român cărturar dela orașe, ca și dela sate. — Prețul unuĭ esemplar e numaĭ: **50 cr. sĕu 1 corónă**, plus 5 cr. porto poștal. Pentru România și străinătate *1 franc și 50 banĭ*. Comandele se fac maĭ ușor prin asemnațiune postală (posta-utalvány) la adresa: *Traian H. Pop*, proprietar, *Borzás*, u. p. *Dicsö Szt. Márton*, sĕu la *Administrația „Gazeteĭ Transilvanieĭ“* în *Brașov*. Abonențiĭ „*Gazeteĭ*“, carĭ țin sĕ aibă acéstă prețiósă scriere, pot se și-o comande maĭ cu înlesnire de-odată cu înoirea abonamentuluĭ la începutul fiă-căruĭ cuartal al anuluĭ. Recomandăm cu tótă căldura publiculuĭ român acéstă scriere până acum unică în feliul eĭ la noĭ Românĭĭ.

*

Acum în serile lungĭ de iérnă, când, în vreme ce viscolesce afară, nu e nimic mai plăcut decât cetirea, lângă sobă sĕu la lumina lămpiĭ, ne facem o plăcere a recomanda călduros tuturor cetitorilor noștri: **„Biblioteca pentru toțĭ“**, editată de cunoscutul librar *Carol Müller*, publicațiă interesantă, bună și folositóre în adevĕratul înțeles al cuvĕntuluĭ.

Acéstă „Bibliotecă“ pusă sub direcția d-luĭ *Dumitru Stăncescu*, cunoscutul publicist, se póte ceti în familia, volumele eĭ fiind dintre cele, pe carĭ „muma le permite copilului sĕu“, adecă plăcute, morale și instructive în acelaș timp.

Ca înfățișare „Biblioteca pentru toțĭ“ este fórte frumósă, avĕnd hârtiă dintre cele mai bune, tipar îngrijit și unele volume ilustrațiĭ bine făcute. Ea cuprinde în general 112 paginĭ și se vinde numai 30 banĭ (15 cr.) volumul.

Până acum au apărut 25 de volume cuprindĕnd scrierĭ de ale autorilor românĭ: Vlahuță, T. Maiorescu, S. Fl. Marian, Duiliu și Mihail Zamfirescu, Gr. M. Alexandrescu, Bolintineanu, Teleor, M. Demetrescu, Anton Pann, Popovicĭ-Bănățeanu și de ale autorilor streinĭ: Andersen, Carmen Sylva, Spencer, Wilkins, Bachelin, Theuriet, D-na Columb, Alfred de Musset etc.

Asupra operelor autorilor românĭ nu avem de dis, decât că alegerea este dintre cele mai nemerite, cât despre ale autorilor streinĭ, e destul sĕ spunem, că mai tóte sunt traduse de d. Dumitru *Stăncescu*, directorul acesteĭ bune publicațiĭ, cunoscut ca unul dintre ceĭ maĭ bunĭ cunoscutorĭ aĭ limbeĭ românescĭ. Pentru Ardeal a se adresa la librăria N. Ciurcu în Brașov. Se trimite un numĕr de probă orĭ-cuĭ va trimite numitei librăriĭ 15 cr. în banĭ gata, orĭ în mărcĭ postale.

*

In tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov a apărut: **România agricolă**, studiu economic de *Dr. George Maior*, profesor de agricultură și fost estimator espert la Banca agricolă din Bucurescĭ. Prețul unuĭ esemplar elegant tipărit 2 leĭ. — Valórea acestuĭ important studiu este cunoscută cetitorilor noștri din „Gazeta Transilvanieĭ“. Putem dice, că e un studiu economic scris cu adevĕrată pĕtrundere asupra Românieĭ din tóte punctele de vedere. In cercurile de aicĭ acest studiu este fórte aprețiat, ba a produs chiar un fel de sensațiă. Cu atât mai aprețiat însĕ trebue sĕ fiă el dincolo de Carpațĭ, unde ar fi fórte de dorit, ca toțĭ patrioțiĭ adevĕrațĭ, mai ales însĕ bărbațiĭ dirigințĭ sĕ se ocupe în modul cel mai serios cu cestiunile tractate în scrierea d-luĭ Dr. Maior, carĭ sunt de-o importanță cardinală pentru viitorul și prosperarea țĕriĭ.

*

A apărut **Liturgia** S. Ioan Chrisostom, compusă pentru cor bărbătesc de **Ioan Vidu**. Compozițiunea este proprietatea autoruluĭ și un esemplar costă 4 fl. Tot de acelașĭ autor a apărut piesa „*Nu desperațĭ*“, pentru cor bărbătesc. Prețul 30. cr

Compas românesc,

anuar financiar, redactat de Petra-Petrescu.

A apărut anul III din acéstă însemnată scriere periodică.

In ea avem oglinda desvoltăriĭ și progresuluĭ nostru prin aședĕmintele de banĭ, carĭ iau un avênt îmbucurător în tóte părțile locuite de Româniĭ din Transilvana și Ungaria. In ea avem istoria acestor aședĕminte, numele tuturor acelora, carĭ au contribuit la desvoltarea lor, și carĭ le conduc.

D-l Petrescu, pe lângă datele acestea, a mai adaus, în fiă-care an, și alte lucrurĭ practice și folositóre. Ast-fel la anul I găsim un tractat practic despre efectele de burse. Ce sunt ele? cum se negociéză? cum se păstréză?

La anul II găsim un tractat practic, cu formulare, despre polițe sĕu cambiĭ. Cum sĕ le scriĭ? cum sĕ grijescĭ de ele? cum sĕ te ferescĭ de spese de protest etc. Tot aicĭ este Legea cambială tradusă întrégă.

Anul III are partea I din Legea comercială, care este neapĕrat de lipsa pentru orĭ-cine, care se ocupă cu afacerĭ de comerciu. Cine sunt comerciunțĭ? Firme, registre, procuriștĭ, personalul ajutător. Societățile comerciale: colectivă în comandită, pe acțiĭ, asociațiunile. Fondarea societăților. Ce au sĕ conțină statutele? Direcțiunea, Comitetul de supraveghiare. Drepturile membrilor. Lichidarea societăților.

Recomandăm celor interesațĭ acéstă scriere, care se póte procura de-a dreptul de la autor în Brașov. Prețul: a. I à 50 cr., an. II și III à 75 cr. (România fr. 1.50, fr. 2).

Producțiunĭ și petrecerĭ.

Societatea sodalilor românĭ din Brașov invită la *Producțiunea și petrecerea colegială*, ce-o va da Lunĭ în 25 Decemvre v. c. diua de Crăciun, în sala Hotelului Central „Nr. 1“. Inceputul la 7 óre séra. După producțiune urméză dans. Intrarea de persónă 80 cr. Bilete se pot căpĕta la D. D. Eremias, la Librăria Nicolae Ciurcu, la Casina română și séra la cassă. Ofertele marinimóse se vor chita în public.

Programul: 1) Musica; 2) „Sânta di de libertate“, marș de N. Popovicĭ, esecutat de Corul Sodalilor; 3) „Tata și fiiul“, dialog de I. Mureșianu, declamată de C. Voicu și N. Loga; 4) „Hora Severinuluĭ“, esecutată de Corul Sodalilor; 5) Musica. Urméză apoi „Ginerile luĭ Hagi Petcu“, comediă în 2 acte de V. Alexandri. Persónele vor fi representate prin d-niĭ: G. Purcărea, I. Furnică, N. Grindu, I. Ardelean, d-șóra E. Balea, d-niĭ: G. Loga, C. Sibian, N. Stinghe, G. Căpățînă și N. Ardelean.

*

Junimea română chiorană invită la *Petrecerea cu dans*, ce se va da în sala ospĕtărieĭ din Șomcuta-mare Joĭ, în 9 Ian. n. 1896. Comitetul arangiator: V. Dragoșiu, advocat președinte; V. Butean, V. Coteț, Dr. At. Cotoț, Aug. Dosa, Aug. Dragoș, Teot. Dragoș, G. Lengyel, G. Micu, V. Nilvan membriĭ în comitet. Intrarea: de persónă 1 fl. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea cu cărțĭ didactice a elevilor săracĭ din școlele elementare române din Chior. Suprasolvirile se vor chita pe cale diaristică.

---

pentru mine, decât de a nu fi în rêndul cel d'intâiŭ de bătăliă!

Căpitanul, privind cu multă bunăvoință către vechiul nostru cunoscut, și ascultându i cu plăcere rugarea luĭ, îĭ rĕspunse:

— Dragul meu, rugarea ta îțĭ face onóre. Eu sunt învoit cu ce dicĭ; la începerea luptei veĭ fi scutit de ordonanță.

Traian, mândru de cuvintele mai marelui sĕu, îĭ mulțumi, și cu o salutare militară i-se puse la disposițiune, dându-i tóte informațiunile trebuincióse, încât căpitanul Docan rĕmase pe deplin mulțumit cu dênsul și dete îndată ordinațiunile necesare pentru atacul de mâne.

Incă în tăcerea nopțiĭ se împinseră avant-posturile în direcțiunea spre Ruscanĭ, încât cu vĕrsatul zorilor se dăreau și avant-posturile inimiculuĭ; îndată se dete porunca de-a se desfășura linia trăiralorilor și de-a merge încet înainte. O pușcătură din partea inimicului și lupta se deschise.

Comandantul căpitan, condus de Traian se aședase la un loc, de unde putea sĕ vadă bine atât starea trupelor proprie, cât și posițiunea inimiculuĭ.

— Acum eștĭ liberat de ordonanță, poțĭ sĕ mergĭ cu Dumnedeu și sĕ ne întâlnim sănĕtoșĭ și ca învingĕtorĭ după luptă, dise căpitanul către Traian.

— Sĕ trăescĭ, d-le căpitan, mulțumesc! Salutând cuviincios, se depărtă d'aci armat, cum era, pe jos și lăsându-șĭ calul sĕu în grija unuĭ seresan.

— Dumnedeule, fiă-țĭ milă de suferințele mele și fi față de mine însuflețit de simțul de dreptate!... Destul maĭ lăsat aprópe 6 anĭ cu atâta durere apĕsătóre pe sufletul meu, se ruga voinicul nostru Traian. Vĕdĕndu-se singur, cu o față plină de energiă și otărît de a muri, se îndreptă spre linia tirailorilor.

Lupta era întinsă pe tótă linia și pușcăturile trosniau neîncetat. La început era cam anevoiă a câștiga teren, căcĭ inimicul era bine postat pe délurile, ce încungiurau orașul, până ce ajunsese un seresan la aripa dréptă a tirailorilor, și le arătă, ce au de făcut, pentru a scóte pe inimic din posiția luĭ.

— Mĕĭ copiĭ! Ascultațĭ, ce vĕ dice nenea!... a pușca fără a nimeri ținta e pĕcat de praf, — numaĭ cât atragem atențiunea dușmanuluĭ asupra nóstră! Ĕn stațĭ nițel în pace și bine pitulațĭ, ca sĕ nu vĕ vĕdă inimicul. Ast-fel credĕnd el, că v'ațĭ retras, va eși din posițiunea sa bine scutită, ca sĕ vĕ caute, și atuncĭ sĕ-i dațĭ foc, dér bine sĕ-l luațĭ la țintă, că déca nu-l nimerițĭ, apoĭ ér se retrage la adăpostul sĕu.

Mergĕnd și învĕțând ast-fel pe toțĭ, ce au de făcut, ajunsese seresanul nostru, pe care póte că l'ațĭ găcit, că nu e altul decât Traian al nostru, — ajunsese dic la aripa stângă, neluând în sémă glónțele, carĭ vijeiau pe lângă urechile luĭ.

Inimicul, nesciind, că ce va sĕ dică încetarea pușcăturilor din partea Românilor, își părăsi adăpostul și eși afară, dér vaĭ de el! D'odată îl întîmpină o plóiă de glónțe, care-l făcu sĕ vadă, că Româniĭ stau nemișcațĭ la pândă; tótă pușcătura română își nimeria ținta. Inimicul neliniștit și vĕdĕnd perderile marĭ de morțĭ și rănițĭ, se vĕdu silit a se retrage spre oraș.

Am duce-o prea departe, déca am voi sĕ descriem tot decursul luptei; destul, că Româniĭ înaintând, încetul cu încetul, luară tóte posițiunile inimiculuĭ dimprejurul orașuluĭ și-l siliră a se mărgini la apărarea orașuluĭ.

Urmă apoĭ asaltul. Româniĭ, turbațĭ cum erau, se aruncară din tóte părțile ca nisce smeĭ asupra întăriturilor: șanțurĭ, gardurĭ, porțile ferecate și baricade, nimic nu-i póte impedeca.

Inimicul vĕdĕndu-se d'odată impresurat din tóte părțile și că nu maĭ este chip de apĕrare, și cuprins, de-o spaimă îngrozitóre, începù a lăpĕda armele și a-o tuli care încătrau la fugă, pentru de a-șĭ scăpa viéța.

Comandantul lor, cu diregătoriile orașuluĭ, se retraseră în curtea cea mare a prefectureĭ, așteptând sĕ vadă, ce va hotărî sórtea asupra lor. Ĕtă că sosesce o

HIGIENA.

Câte va cuvinte despre Variolă (Vĕrsatul séu bubatul).

„Nu fi nebăgător de sémă în bóla ta“. *(Isus Sirax.)*

I

Variola, cunoscută în popor sub numele de *vĕrsat* séu *bubat*, este o bólă fórte grea şi contagiósă (lipiciósă), adecă se ia dela un om bolnav la altul sănĕtos.

Acéstă bólă se produce printr'un parasit, ce-l inspirăm din aer, séu se întroduce în organism prin apă orĭ alimente. Bóla este fórte rĕspândită, ea se ivesce în toţĭ anii şi mai în tóte anotimpurile, făcĕnd cele mai marĭ pustiirĭ, cu deosebire printre copii în etatea lor cea mai fragedă; deşi nicĭ ómenii marĭ nu sunt scutiţĭ de acéstă bólă.

De aceea dér vom da aci câte-va regulĭ higienice, cum trebue îngrijit un bolnav de vĕrsat, pentru ca bóla sĕ nu se întindă mai departe.

Vĕrsatul se observă şi la copii noi născuţi chiar când mama n'a fost atinsă de acéstă bólă. De ordinar vĕrsatul apare la copii dela opt lunĭ în sus.

Vĕrsatul se ivesce cu înfierbânţélă la frunte şi la urechĭ şi durerĭ de cap, durere de stomac şi de şale, are greţă şi oticnelĭ (icniturĭ) de vĕrsăturĭ, şi cu constipaţiă (încuetura stomacului), cu fiorĭ de frigurĭ, are pulsul tare şi des, respiraţia désă, udul roşu şi arḑĕtor cu drojdii, are vêjăiturĭ în urechĭ şi ochii turburĭ, are sete şi o tusă sécă însoţită de dese strănutăturĭ, limba umedă şi roşiă, şi cu săgetăturĭ durerose în gât la înghiţitóre, are tragere la somn; tóte aceste simptome cresc până la tre iḑile, după aceea scad.

Vĕrsatul cel bun se cunósce după modul cum ese; cel bun ese mai întâiŭ pe frunte, pe obraz, pe gât, piept, mânĭ, pe spate şi pe pântece, în picăturĭ roşii şi rotunde, şi cu cât bubele vor fi mai rarĭ una de alta, cu atât este mai bun şi mai uşor.

Bubele vĕrsatului nu se ivesc dela începutul bólei, ci apar după trei-patru ḑile în zăcere cu fierbânţélă mare. Ele încep mai întâiŭ prin nisce micĭ ridicăturĭ rotunde şi ridicate, ca un bob de linte, roşii şi ascuţite la vêrf, şi în vêrf cu zamă; la trei ḑile după ce au eşit ele, încep a cóce.

Bolnavul are durerĭ fórte marĭ în tot corpul şi mai cu sémă în colóna vertebrală (şira spinărei) şi la stomac, are lenevire în tot corpul, ochii îi lăcrăméză şi câte-odată are durere de gât. Une-orĭ la bolnavĭ le curge sânge din nas şi udul este amestecat cu sânge.

După ce bubele au eşit peste tot corpul, atuncĭ căldura scade, adecă bolnavul se mai rĕcoresce puţin câte va ḑile, în care timp bubele cresc, se înroşesc puţin, se unesc unele cu altele, faţa se umflă şi bolnavul simte o mare arsură peste tot corpul. După 3 séu 5 ḑile frigurile apar din nou, pielea se întinde, se umflă peste tot, şi cu deosebire la faţă se umflă fórte mult. In acest timp vĕrsatul se cóce, apoi faţa se desumflă, dér se umflă mânele şi piciórele, semn, care trebue sĕ fiă privit ca bun.

După aceea vĕrsatul sparge şi puroiul face cojĭ negriciόse, ce se unesc şi se curăţă, lăsând în urma lor ciupiturĭ destul de marĭ. Când vĕrsatul apare pe lumina ochiului, bolnavul póte sĕ orbéscă prin scurgerea ochiului.

Adesea vĕrsatul este fórte grav, de ordinar însĕ el este fórte periculos în timpul frigurilor, când începe a cóce; în acest timp bolnavul trebue îngrijit de un medic.

Tratamentul: Indată ce la o persónă mare séu la un copil se ivesc semnele arĕtate, va trebui sĕ 'i se dea un ceaiŭ, séu şi mai multe, de *teiu*, séu *de flóre de sambucus* (soc), *de reglise* (érbă dulce), *borago* (limba boului), *rădĕcină de gramen* (Pir), *de horbeum* (orz) etc., în care se vor pune câte-va picăturĭ de rom bun, care nu vatămă, din contră au avantagiul de a scóte vĕrsatul. Asemenea beuturĭ sunt mai folositóre, decât căldura, ce se dă bolnavului prin acoperirĭ cu multe vestminte calde, carĭ pot fi chiar vĕtămătóre.

Indată ce vĕrsatul a apărut peste tot, bolnavul se va supune la dietă, oprindu-se, décă se póte, sĕ nu mănânce nimica, décă însĕ nu se póte abţine, atuncĭ sĕ se oprescă a mânca bucate de carne séu grele de mistuit, 'i se va da însĕ mai mult lapte şi supă.

'I se va da o curăţeniă uşóră, ca *oleiul de recină* o lingură de masă, séu un pahar de apă de Buda; ér după ce curăţenia şi-a făcut efectul, se va lua sulfat de chinină amestecat cu antipirină séu phenacetină în părţĭ egale, adecă 50 centigrame sulfat chinină şi 50 antipirină séu phenacetină, amestecate la un loc sĕ se ia odată, însĕ trebue sĕ se sciă, că acéstă cantitate este pentru un om mare; pentru copii, bine înţeles va fi mai mică.

Se va aşeḑa bolnavul într'o cameră cât se póte de largă şi bine aerisată, avĕnd o temperatură (căldură) dulce. Patul bolnavului sĕ aibă saltea (matraţă, străjac) de pae, şi plapoma sĕ fiă cât se póte de uşóră şi rĕcorósă; căcĭ este bine sciut, că căldura mare este fórte vĕtămătóre la acéstă bólă.

Se va freca peste tot corpul *cu rom séu cu rachiu de drojdii*, şi 'i se va da sĕ bea un ceaiu de papaver rheas (paparóne).

La început, când es bubele, se póte face o bae caldă la picióre şi se va pune la pulpele piciórelor muştar pentru a potoli durerea de cap. Pentru durerile, ce le are în gât, se va da *un ceaiu de altea* (nalbă) séu *lapte de unt de migdale dulcĭ amestecat cu gumi arabic*. Bubele se vor unge *cu vaselină*, séu *cu unt de infenicat*, (adecă oleu de in 100 grame; acid fenic 2 grame), acesta este fórte bun căcĭ înlesnesce vindecarea şi înlătură mâncărimea pielei.

Indată ce bubele au eşit peste tot corpul şi s'au âmplut cu puroiŭ, trebue deschise una câte una bubele cu vêrful unui ac, ce mai întâiu trebue spălat în spirt bun rafinat şi în urmă a-l trece prin flacăra unei lumânărĭ; şi după aceea a spăla corpul cu *apă de păcură*, séu mai bine cu apă fenicată, care se va lua dela farmaciă, după formula următóre: *Acid fenic 3 grame alcool 15 grame şi apă 600 grame.* Cu acéstă apă se va spăla pe corp, fiind căldicică puţin. Acest mijloc uşuréză fórte mult suferinţele bolnavulut, micşorându-i mâncărimea, şi tot-de odată servă şi ca desinfectant, adecă curăţitor. Pe corp, décă în localitate nu se va găsi vaselină séu unt de in, se va unge peste bube cu o pénă muiată în unt de migdale dulcĭ, séu în oleiŭ de măsline (unt de lemn), séu în unt próspĕt nesărat; acéstă ungere se va face de mai multe-orĭ pe ḑi până se vindecă.

Pentru a face ca vĕrsatul sĕ nu ésă în ochiŭ trebue sĕ se ia dela farmaciă *un gram de şofran* (crocus sativus), care sĕ se pună în *100 grame apă de trandafirĭ* (apa rosata), şi sĕ se pună pe ochĭ o cârpă muiată în acéstă apă, cârpa însĕ sĕ fiă curată şi de in; sĕ se pună de trei patru orĭ pe ḑi. Séu se face o decocţiune (un ceaiu) de rĕdăcină de altea (nalbă) şi sĕ se fiérbă în apă cam 200 grame, lăsând'o se fiérbă până va rĕmâné 100 grame, pe urmă sĕ se strecóre bine şi sĕ se pună în acea apă *un gram de acid boric*, din care se vor pune pe pleopele ochilor cârpe curate de in, cam călduţe. Décă însĕ nu se pot găsi aceste medicamente în localitate, cum ar fi într'un sat, atuncĭ sĕ se pună pe cârpe lapte covăsit séu lapte acru, şi aşa se aşéḑă pe ochĭ şi se înoesce de trei orĭ pe ḑi.

Prof. Dr. Elefterescu.

ECONOMIA.

Instalarea stupului de albine.

La instalarea unei stupării, trebue luate în sémă unele anumite legĭ, carĭ décă nu se observă, pot produce multe neajunsurĭ.

Mai înainte de tóte trebue, ca stupăria sĕ se facă într'un loc *mellifer*, adecă acolo unde se află plânte, ce conţin miere. Dér acum se nasce întrebarea, carĭ sunt acele plânte? Prin cercetarea flórei se póte sci, că óre conţine ea miere séu nu. Dér sunt şi unele plante ca *trifoiul alb* şi *teiul*, carĭ pe un teren anumit şi într'o climă anumită, sunt fórte bune pentru producerea mierei, dér décă aceste plante se află în alte condiţiunĭ, atuncĭ albinele nicĭ nu se apropiă de ele.

Stuparul începĕtor va trebui sĕ caute, că óre prin vecinătate mai sunt stupĭ, şi ce miere produc aceia, şi numai după aceea sĕ-şĭ instaleze şi el stupĭ, dér în cei dintâiu doi anĭ numai tare puţinĭ; după acest timp esperinţa îi va spune de sigur celealalte amĕnunte.

Dintre tóte terenele, celea văróse sunt mai priitóre pentru stupĭ, decât orĭ şi care altele, şi cele mai acomodate sunt cele încunjurate de liveḑĭ de trifoiu şi cu deosebire tri-

---

trupă de seresanĭ cu caporalul lor în frunte, întră în curte şi ocupă postul la pórtă. In momentul acesta se apropiă grupa inimică şi conducĕtorul ei întrébă: cine este comandantul acestei trupe de seresanĭ?

— Comandantele acestei brave trupe sunt eu! Ce poftescĭ? întrebă Traian Şoimul.

— Sórtea armelor a hotărît contra nóstră; siliţĭ a pune jos armele, apelăm la simţul vostru de umanitate şi aşteptăm o tractare blândă şi cuviinciósă pentru locuitorii acestei comune, cât şi pentru apĕrătorii séi de astăḑĭ, precum ş respectarea averei.

— Audiţĭ, copii, ce pretinde pĕcătosul ĕsta dela noi! Par'că ni-ar porunci şi astăḑĭ, şi ne-ar amenința cu băţul!... Sĕ fim umanĭ!... Décă sórtea i-ar fi sprijinit pe ei şi noi am fi astăḑĭ în locul lor, cerşind milostivire, óre ce credeţĭ, că ar fi făcut ei cu noi?... Sciţĭ, că din tóte luptele, în carĭ au învins ei, şi au făcut prisonerĭ românĭ, puţinĭ, prea puţinĭ s'au mai întors îndĕrĕt de-acolo!... Unde vor fi rémas!?... Priviţĭ nenumĕratele movile şi spĕndurătóre prin tóte locurile inimice, şi veţĭ puté uşor gâci rĕspunsul la acéstă întrebare!... Sĕ fim umanĭ, bine; hotărescă asupra acésta d l comandant al nostru, dér până ce sunt eu aicĭ, voiŭ sĕ ţin judecată asupra unui nedrept, care mi-s'a făcut din partea acestui om pĕcătos, care stă aci înaintea nóstră! Scurtă procedură s'a făcut atuncĭ cu mine, scurtă sĕ fiă şi astăḑĭ. Aşa-déră jos pe bancă cu omul acesta: ruşine pentru ruşine!

Şi cu una cu douĕ, 'l apucară băeţii, mi-l trântiră pe bancă şi: unu!... doi!... trei!... î'i numĕrară tot atâtea, câte suferise altă-dată şi Traian.

— Aşa, acum te poţĭ scula, suntem împăcaţĭ şi cred, că vei fi altă-dadă mai milos cu bietul Român! Acuma ascultaţĭ copii, ce vĕ mai spun: Rĕsbunarea mi-am luat'o! Eu acum o sĕ vĕ părăsesc! Dér 'nainte de tóte vĕ mulţămesc, că v'aţĭ purtat totdéuna voinicesce şi m'aţĭ ascultat ca nisce copii bravii, ce sunteţĭ! Sórtea nu-mĭ iartă a mai rĕmâné între voi. Am primit porunca sĕ plec îndată în altă parte şi aşa vĕ las cu Dumneḑeu, vĕ poftesc, sĕ ajungeţĭ toţĭ sănĕtoşĭ la vetrele vóstre şi din când în când sĕ vĕ mai aduceţĭ aminte, şi de caporalul vostru, Traian Şoimul!

— Sĕ trăescĭ d-le caporal! sĕ ne vedem sănătoşĭ! 'i rĕspunseră bravii seresanĭ.

Colinde.

Noi âmblăm a colinda
Dela-o curte la d'alta.
Colinde-mĭ Dómne*)
Nimerim l'acest om bun
D'acest om bun nu-i acasă
Ci-i cu calu de-a vêna
După el cine-om mâna?
Da Merge-om noi amêndoi
C'o mână ţinĕnd de lună
Cu una 'mpletind cunună.
Dér cununa cui i-om da?
I-om da-o fetei gazdei
Sĕ-i fiă de bucuria
Mâne-sa de veseliă.
Cruce 'n casă, cruce 'n mésă
Sĕ fii gazdă sănĕtósă
Sĕ plătescĭ colina nóstră
Cu-'n colac mândru frumos
Din peliţa lui Christos.
De-a séră, de-a laltă séră
Noi stăturăm tot pe-afară
Şi ne-au nins şi ne-au plouat,
Şi ne-au stropit picurile
Pe sub tóte streşinile.
Vin' afară de nu credĭ
Că suntem cu haine verḑĭ.

Budureasa, 1895. Gavril Popoviciu.

Maria sfântă se plimbă,
Se plimbă în sus şi 'n jos,
Că e timpul rĕcoros,
Şi 'n hăinele de argint,
Ca sĕ nască fiiul sfânt,
Dumneḑeu p'acest pămênt.
Bună séra, Moş Crăciun!
Lasă-mĕ într'un sătun,
Dă-mĭ cortel după cuptor
Ca sĕ nasc un Domnişor.
Ḑeu, cortele nu-ţĭ pot da,

*) Tot după douĕ versurĭ se repetă.

foiu alb. Aceste plante dau o cantitate mare de miere albă, de un gust fórte delicat și fórte prețios.

Sălciile, pomii roditorĭ și *rapița* sunt fórte bune la începutul primăverei pentru crescerea stupilor. Apoi *salcâmii, trifoiul alb* și *teiul* dau în timp de vară cu belșug o miere fórte bună, pe când *cânepa, inul* și alte plante produc o miere mai puțin prețuită.

O vale strîmtă și afundă pe povârnișurile căreia albinele pot sĕ culégă mierea, sunt locurĭ fórte bune, pentru instalarea de stupării.

Este o greșélă mare, décă cine va crede, că puținele florĭ de grădină, ce le are agricultorul, sunt de ajuns pentru ca albinele sĕ-șĭ pótă aduna destulă miere de pe ele; și afară de aceea, cea mai mare parte din plântele. ce le are agricultorul nu sunt *mellifere*; apoi albinelor nicĭ nu le place sĕ culégă mierea în apropierea îmediată a stupului.

Distanța de o jumĕtate de chilometru, putem ḑice, că este cea mai mică pentru escursiunea albinelor.

Iuțéla sborului albinei este fórte mare; o albină póte sĕ strĕbată mai mult ca 50 chilom. pe óră. Când albinele lucrătóre sunt silite sĕ caute miere la o depărtare de mai bine de trei chilom., atuncĭ ele folosesc aprópe tótă mierea culésă pentru subsistența lor, așa încât pentrn agricultor numai rĕmâne nicĭ un prisos.

Cu cea mai mare plăcere îșĭ culege albina mierea la distanța de $1\frac{1}{2}$—2 chilometri dela stup; decĭ agricultorul trebue sĕ cerceteze, că óre în acest raion sunt plânte mellifere din abundanță?

Vecinătatea viilor trebue sĕ fiă ocolită, deórece albinele nu recoltéză nimica din vii. Trebue sĕ se încunjure cu tótă îngrijirea vecinătatea fabricilor și industriilor, carĭ lucréză materii zăhăróse, pentru că din causa acestora pier fórte multe albine. Vecinătatea lacurilor séu peste tot a întinderilor marĭ de apă, sunt stricăcióse albinelor din causa vênturirilor, carĭ sunt mai marĭ și mai puternice în atarĭ regiunĭ.

Pentru așeḑarea stupulni este de observat, că sĕ se așeḑe în loc liniștit și scutit de vênturĭ marĭ, și sĕ nu fiă în apropiarea drumurilor umblate, ceea ce le conturbă fórte mult mai ales iérna, când albinele au lipsă de odihnă. Arborĭ, este fórte bine de a-se sădi atât în lăuntrul stupinei cât și în prejurul ei. pentrucă umbra ce o dau aceștĭ arborĭ este nespus de bună pentru liniștea albinelor lucrătóre. Este rea datina de a așeḑa stupii în arșița sórelui, pentrucă nimic nu e mai stricăcios albinelor decât o temperatură prea caldă. Observațiunile făcute, au dovedit, că în lipsa de arborĭ și de umbră, albinele puse în fața sórelui sunt mult mai iritate. Arborii mai au și un alt avantagiu însĕmnat în timpul roirii, pentru-că roii sĕ acață pe crăcile lor și ast-fel se pot prinde ușor.

Așeḑarea coșnițelor în stupină în ordine are o înfățoșare mai plăcută decât așeḑarea fără ordine. Dér cu tóte că coșnițele așeḑate în ordine fac o impresiă mai bună, totușĭ e mai consult, ca coșnițele sĕ fiă așeḑate fără ordine, pentru-că prin acésta, găurile coșnițelor sunt în diferite direcțiunĭ și albinele lucrătóre, și cu deosebire reginele, se pot orienta ast-fel mai bine la întórcerea lor acasă din câmp, și prin acésta mai puține regine se pierd ca în casul cel dintâiu, prin care stupii ușor devin orfanĭ și se pot prăpădi.

Așeḑarea coșnițelor în liniă dréptă numai atuncĭ e bine sĕ se facă, când acestea se pot pune la o depărtare de 2—3 metri una de alte. Coșnițele trebue bine înțepenite pe stelagiul lor și sĕ se pună cât se póte de drept, (orisontal) pentru-că dela acésta atârnă fórte mult ordinea și regularitatea fagurilor din coșniță. Este bine décă stelagiul se face din zid, și la o înălțime óre-care, ca cercetarea stupilor sĕ se pótă efeptuì cu cea mai mare ușurință.

(După „Am. Progr. Rom.")

Originea Țiganilor.

Țiganii sunt un popor care și-a avut légânul pe marginile rîului Inda. Ei au fost gonițĭ din țéra lor prin revoluții politice și persecuții religióse, au trecut în Egipet și Asia mică, de unde au trecut în Europa cătră finele secolului al XIV-lea, și așeḑându-se pe lângă Dunăre, (parte în România, parte în Bulgaria), au început a sĕ rĕspândi în tótă Europa. Astăḑĭ sĕ găsesc mai în tóte părțile sub diferite nume: așa, în Francia sub nume de Egiptenĭ séu Boemenĭ; în Englitera sub numele Gypsies; în Italia, Zingarĭ, în Ispania Gitansĭ, etc. In tóte țĕrile pe unde sĕ află sunt în stare de vagabundĭ.

Limba lor e o derivațiă a limbii sanscrite, ceea-ce învederéză, că sunt popóre orientale; ei au străbătut Europa în tóte direcțiunile, mai tot-déuna fără a sĕ stabili într'un loc, s'ău amestecat cu tóte națiunile fără a sĕ contopi cu ele, fórte pușinĭ dintr'ênșii s'au apropiat de orașe și sate, ca ferarĭ și lăutarĭ, restul în majoritate sunt și astăḑĭ nomadĭ locuind sub corturĭ, purtându șĭ copii în desagĭ, pe cai și măgarĭ, ocupându-se mai mult cu cerșitul și cu hoții, proștĭ în aparență, dér fórte deștepțĭ și întreprindĕtorĭ la hoții. Acésta națiune, misteriósă și nomadă, a resistat cu multă tăriă civilisațiunei moderne, care l-a încungiurat fără a-l pĕtrunde; nicĭ timpul nicĭ contactul, nu a putut influența nimic asupra lor. Au rĕmas tot așa primitivĭ cum au venit, ei nu sĕ însóră decât între ei, conservându-șĭ obiceiurile și avênd religiunea lor propriă, căcĭ de alt-fel sunt creștinĭ numai după nume.

Un engles, George Baraow, membru al societățeі biblice din Londra, a trăit între Gypsies (țiganĭ) din Englitera mai mulțĭ anĭ, a învĕțat limba lor, și s'a încercat a rĕspândi biblia printre ei, a tradus în limba lor evangelia lui Luca, a tipărit'o într'un mic și frumos format; îndată ce le-a dat'o. ei s'ău gândit, că acéstă carte sfântă îi va ajuta la hoții, de aceea au început a o considera ca un talisman, o luau în busunare tot-déuna, când mergeau sĕ facă vr'o hoțiă, séu vre-un omor.

In România după emanciparea Țiganilor, s'au încercat mulțĭ prnprietarĭ a i localisa prin sate, unde ședeau iérna, dér cum venea primăvara, ei îșĭ luau cortul și copii plecând cu cățel, cu purcel cu tot. S'au încercat de-asemenea a-i deprinde cu munca câmpului, dér n'au reușit, căcĭ décă îi punea la cultura porumbului, ei opăréu sĕmênța de porumb, ast-fel că nu mai rĕsărea; décă îi punea la sapa porumbului, tăiau rĕdăcinile porumbului tînĕr pe sub pământ, și a doua ḑi séu a treia ḑi tot porumbul săpat de ei sĕ usca. Le place mult sĕ ducă o viéță leneșă, în genere sunt murdarĭ și au un traiŭ miserabil. Bine înțeles, că aci vorbim de Țiganii nomadĭ, nu de țiganii de vatră, carĭ au locnință stabilă prin sate, ba unii și prin orașe.

(Am. Tiner.)

Glume.

In strîmtore. Judele la tribunal: — „De câțĭ anĭ eștĭ D-șóră?"

D-șora: — „Eu sunt între 20 și 30".

Judele: — „Aceea nu i destul, trebue sĕ spui ḑiua hotărît".

D-șóra: „Poimâne voi fi de 30 de anĭ".

*

O părechc nouă. Bărbatul: „Eu nu sciu de ce supa acésta e așa fără de gust?

Soția: „Numai ți-se pare, că nu-i bună, dér eu, am cetit în cartea de bucate, că e fórte bună!"

*

La judecată. — „D-le judecător d-l N. mi-a ḑis, că sunt măgarul cel mai mare din veacul al 19-lea. Ce sĕ fac? Sĕ l pârĕsc la judecată?

Judec.: „Dér la ce? Acușĭ deja veacul e împlinit".

*

Un duel. Nu demult era sĕ se întêmple într'un oraș un duel. Când duelanții ajunseră la locul destinat, pe unul dintre aceștia, îl năpădi sângele pe nas. Atuncĭ unul dintre secundanțĭ strigà; „Stațĭ domnilor, duelul s'a isprăvit—s'a vĕrsat sânge".

MULTE ȘI DE TOATE.

Venitul ḑilnic al monarchilor din Europa,

este, după un ḑiar englez, următorul: al împĕratuiui Rusiei 72,000 fl., al Sultanului 48,000 fl., al împĕratului Austriei 30,000 fl., al regelui Italiei 20,000 fl., al reginei Angliei, Victoria 20,000 fl., al împĕratului Germaniei 24,000 fl., al regelui Belgiei 4,800 fl. Președintele republicei francese are un venit ḑilnic de 1800 fl.. și al Statelor Unite de 420 fl.

*

Originea păpușelor.

Consilierul de justiță Seeger din Breslau a ținut o prelegere în ședința membrilor museului de anticitățĭ din Silesia asupra originei și istoriei *păpușelor.*

Pentru a fi mai bine înțelésă tema, s'au adunat ca vre-o 40 de păpușĭ mai nouĕ și mai vecĭ, din colecțiunea museului din Breslau, și dela unii proprietarĭ privați, și o colecțiune de fotografii preistorice de pe timpul Romanilor și a Egiptenilor.

Vorbitorul ḑise, că originea păpușelor este a se atribui puterei de-a fantasa a omului.

Băiatul însușĭ este inventatorul păpușei; și el nu socotesce păpușa, care e soțul de joc, ca un obiect fără viață, ci ca pe o ființă viuă. Mintea și jocul copiilor au esistat de mii de anĭ și vor esista cât va trăi lumea.

In museul britanic din *Londra* și în cel din *Leyden* se află nisce păpușĭ de lemn și de piele, carĭ se pot mișca; *Indienii* și mai târḑiu *Grecii* și *Romanii* au avut păpușĭ pregătite din os de fildiș, de carĭ s'au aflat câte-va în catacombele din Roma.

In *Grecia* era datina, că fetele când erau mirese îșĭ consacrau păpușele lor deiții Aphrodita, și un asemenea obiceiu a esistat chiar și în *Germania.* In Germania s'au făcut nisce descoperirĭ din periodele vechĭ, când se pregăteau păpușĭ din *lut,* de carĭ câte-va se află în museul etnologic din Berlin.

Cât de plăcute erau păpușile în evul mediu se vede din scrierile poeților germanĭ de pe atuncĭ și din o descoperire făcută în anul 1859.

Industria păpușelor era în flóre în seclul al 16-lea și al 17-lea, când se pregăteau în Augsburg și în Nürnberga case de pupușĭ, dintre carĭ se mai află 8 esemplare, anume: 5 în museul german din Nürnberga, 1 în museul de industriă din Bavaria, 1 în museul de industriă din Berlin, și 1 în museul din Kensington.

Calendarul septemânei.

DECDEMVRE are 31 ḑile. ANDREA.

Ḑilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum.	17 Păr. Dánilă	29 Toma și Dav.
Lunĭ	18 M. Sevastian	30 Anisia
Marțĭ	19 Sf. Bonifațiu	31 Silvestru
Mer.	20 Mart. Ignațiu	1 Ian. 1895 a. n
Joi	21 S. m. Iuliana	2 Macariu
Vin.	22 S. m. Anastasia	3 Genoveva
Sâm.	23 S. 10 m. de Crit.	4 Isabela

Cursul pieței Brașov.

Din 28 Decemvre 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.51	Vênd.	9.53
Argint român.	Cump.	9.44	Vênd.	9.48
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.57	Vênd.	9.60
Galbenĭ	Cump.	5.66	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	128.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	59.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.74	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Du-te 'n grajdul cailor,
Orĭ în ieslea boilor,
De-i avé tu loc de-a nasce,
S'ai noroc, sĕ nascĭ în pace,
Maria sfântă se luà
In grajdu la cai se băgà
Insĕ caii tropăiră
Maria-i afurisiră:
Stațĭ voi, cai, nu tropăițĭ
Că durerea mi-o măriți.
Maria sfântă-i blăstĕmà:
Fire-ațĭ cai afurisițĭ
De mine, de Dumneḑeu,
De drag Fiiulețul meu.
Maria sfântă se luà,
In grajdiu la boi se băgà,
Stațĭ voi, boi, nu rumegațĭ
Că durerea mĭ-o 'nălțați.
Boii atuncĭ ascultară
Maria le cuvêntară:
Fire-ațĭ boi blagoslovițĭ
De mine de Dumneḑeu,
De drag Fiiulețul meu,
Prin grădele luminele
Fên și pae printre ele.

Zernescĭ, 1895. **Ioan Ilie,** stud.

Coborit'o coborit
Lilióră și-a nost Domn
Domneḑeu p'acest pământ
Păgânii de Iuḑĭ l'au prins.
Când pe Christos l'au legat
El din graiŭ a cuvêntat:
Fire-ai, Iudă blăstĕmat!
Că locomit'ai banilor
Datu m'ai păgânilor;
Eră pe Isus legat:
Dusu-l'a la Țĕrigrad.
La curțile lui Pilat
Déc' acolo au ajuns
Ei către Pilat au ḑis:
Rĕstignește-ni-l Pilete!
Cu cununĭ de spinĭ îl bate
Că de nu li-i rĕstigni,
Nouĕ împĕrat ni-a fi;
Pilat rĕu s'a supĕrat
Mânecĭ albe-a sufulcat
Și pe mânurĭ s'a spălat
De sânge nevinovat,
Er mulțimei a strigat:
Lege avețĭ și-l rĕstignițĭ,
La mine sĕ nu venițĭ,
Că-i sânge nevinovat
Și n'are nicĭ un pĕcat.
Jidovii s'au furiat
Și l'au prins și l'au legat
Și la Golgofta l'au dus,
Unde pe Cruce l'a pus,
La Golgofta loc sânțit,
Pe cruce l'au rĕstignit;
Când pe Cruce sus l'au pus,
Plâns'a Maica lui Isus,
Ingerii au lăcrĕmat,
Stelele au suspinat,
Mormintele s'au deschis,
Maica sântă tot a plâns.
Er când sufletul și-a dat,
Pământul a tremurat;
Și mulțĭ morțĭ au înviat
Sórele ca sĕ nu vadă
Și-a ascuns a sale raḑe,
Eră luna de durere,
Și-a luat haine de jele.

Boerenĭ, 1895.

Constantin Manu, invĕț.

Bursa de Bucuresc

din 25 Decemvre n. 1895.

Valorĭ	Do-bênda	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Rentă română perpetuă 1875	5%	Apr.-Oct.	100 --
Renta amortisabilă	5%	„ „	97.1/4
„ „ (Impr. 1892 . . .	5%	Ian.--Iul.	98 3/4
„ „ din 1893	5%	„ „	98.3/4
„ „ 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	93.5/8
„ „ (Impr. de 32. 1/2 mil.	4%	Ian.-Iulie	86 1/.
„ „ (Impr. de 50 mil	4%	„ „	86.3/4
„ „ (Imp. de 274 m 1890	4%	„ „	87.1/4
„ „ (Imp. de 45 m. 1891	4%	„ „	86.3/4
„ „ (Im. de 120 iul. 1894	4%	„ „	86 3/4
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mai-Nov.	100 1/8
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	280.—
Oblig. comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.--Iul.	96.—
„ „ „ din 1884	5%	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5%	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5%	Mai-Nov.	94 1/4
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5%	Ian.-Iulie	93 1/8
„ „ urbane Bucurescĭ	6%	„ „	101 1/2
„ „ „ „	5%	„ „	89.1/4
„ „ „ Iașĭ . .	5%	„ „	81.1/2
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	„ „	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v	—.—
Banca Nation. ult. div. 86.—	500	într. v.	1558.
Banca agricolă	500	150 v.	212.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	393.—
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	200	„ „	408 —
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	„ „	330.—
Soc. Rom. de Constr ult. div. 15 l.	250	„ „	179.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. —	100	„ „	—.—
„Patria“ Soc. de asig. ult d. 4 lei	100	„ „	110.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ 2 em. u. d. 0	100	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	500	„ „	—.—
„Bistrița“ soc. p. f. hârtii 30 .	[illegible]	„ „	—.—
Societ. p. const. de Tramways	20	„ „	—.—
20 francĭ aur			20.09

SCOMPTURĬ:

Banca naț. a Rom.	5%	Paris	2%
Avansurĭ pe efecte	6%	Petersburg . .	4 1/2%
Casa de Depunerĭ	5 1/2	Berlin	3%
Londra	2%	Belgia	3%
Viena	5%	Elveția	3 1/2%

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Decemvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	120.80
Renta de coróne ung. 4% . . .	97.70
Impr. căil. fer. ung. in aur 4 1/2% .	122.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.—
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	95.25
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	98.—
Imprum. ung. cu premii	150.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	139.—
Renta de hârtie austr.	99 55
Renta de argint austr.	99.05
Renta de aur austr.	120.55
Losurĭ din 860	144.50
Acții de ale Băncei austro ungară.	992.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	383.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	351.50
Napoleondorĭ.	9.60
Mărcĭ imperiale germane . . .	59.27 1/2
London vista	121.15
Paris vista	48.—
Rente de coróne austr. 4%. . .	99.30
Note italiene.	44.—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

PUBLICAȚIUNE.

In hotarul comunei **Cormeniș** (comit. Solnoc-Dobâca) depărtare de 12—14 chilometri dela gara Restocĭ, sĕ află de **vêndare** orĭ **exploatare** o pădure în estensiune de 920 jughere (à 1600 stânginĭ □).

In vecinătate, pe hotarul **Buzașului**, sĕ mai află de vêndut spre exploatare o pădure în estensiune de 600 jughere.

In ambele pădurĭ sunt 23 mii bucățĭ lemne de **stejar**, în grosime de 20—40 centim., — ér restul sunt lemne de **fag alb** (pentru parchet, scândurĭ, etc), cam 80 mii bucățĭ, în grosime de 35—80 centim.

Deș, Decemvre 1895.

Dr. Teodor Mihali,
adv. și propr.

Anunciurĭ
(inserțiunĭ și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrise, administrațiunĭ. În casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans.“